

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 18P/174/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123219881
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Andrejčáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123219881.3

Uznesenie

Mestský súd Košice v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., t.č. v náhradnej osobnej starostlivosti E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. F. G., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa matky: G. H., E. B., nar. XX.XX.XXXX, na neznámom mieste, a otec neuvedený, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, na nariadenie neodkladného opatrenia a uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. R u š í neodkladné opatrenie nariadené uznesením Mestského súdu Košice, č.k. 18P/174/2023 zo dňa 08. decembra 2023.

II. Začína bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia.

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

III. Určuje dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bude vykonávaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za súčinnosti Mesta Moldava nad Bodvou na dobu do 30.06.2024 od vykonateľnosti tohto uznesenia.

IV. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a Mesto Moldava nad Bodvou, sú povinní predkladať správu z dohľadu vždy ku koncu kalendárneho mesiaca a to až do skončenia jeho platnosti.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 21.11.2023 navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „úrad“) žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie podľa ust. § 367 CMP a dočasne zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do E. I. G. XX, J.. Vo veci samej žiadal, aby súd uložil maloletému výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 Zákona o rodine na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa, pobyt v zariadení najdlhšie na 6 mesiacov v E. I. G. XX, J..

2. Podanie tohto návrhu úrad odôvodnil tým, dňa 18.04.2023 v čase o 9.00 hod. úrad telefonicky kontaktovala pani E. E., bytom B. F. G., ktorá úradu uviedla nasledovné skutočnosti: „S A. B., ktorý mi bol zverený do NOS, mám výchovné problémy, dopúšťa sa protiprávnej činnosti, nerešpektuje ma ako autoritu, fyzicky na mňa útočí, mám z neho strach. Jeho výchovu nezvládam a požadujem jeho umiestnenie do reedukačného centra, kde bude jeho správanie pod kontrolou.“ C. E. bolo poskytnuté sociálne poradenstvo. Bol jej vysvetlený postup zo strany úradu. Zo strany bolo úradu uskutočnené sociálne šetrenie v prirodzenom rodinnom prostredí na adrese Jasov, Potočná 26. V čase sociálneho

šetrenia bol mal. A. doma, s úradom odmietal komunikovať, na položené otázky neodpovedal. Pani E. uviedla, že jeho nevhodné správanie sa stupňuje, je čím ďalej, tým viac agresívnejší. Jeho nadmerné fajčenie cigariet nedokáže odkontrolovať a to aj napriek vážnym zdravotným problémom, ktoré má. Pani E. sa dožaduje pomoci zo strany inštitúcií. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam bola zo strany úradu stanovená nízka miera ohrozenia maloletého dieťaťa, kedy je alebo môže byť ohrozený priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletých detí a spomínané si vyžaduje sledovanie vývoja situácie dieťaťa a vykonanie primeraných opatrení.

3. Úrad v súlade s ust. § 59 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 12 Vyhlášky MPSVR SR č. 103/2018 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona č. 305/2005 Z.z., vydal dňa 12.07.2023 odporúčanie pre mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX prechodne bez prihlásenia Jasov, Potočná 26 a pani E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., C. XX odporúčanie na vykonávanie odbornej metódy práce na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností v zmysle § 11 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 305/2005 Z.z. v Centre pre deti a rodiny Medzev, Kováčska 85, 044 25 Medzev. Uvedené prijaté výchovné opatrenie neplní svoj účel, nakoľko mal. A. má k pracovníkom CDR Medzev odmietavý postoj, v čase ich návštevy v domácnosti je málokedy prítomný a celková spolupráca s rodinou je problémová. Prijaté výchovné opatrenia zo strany úradu sa javia ako nepostačujúce a vykonávaná sociálna intervencia s mladistvým a jeho rodinou svoj účel neplní. Sociálnymi šetreniami, ako aj opakovanými pohovormi s mal. A. a jeho zákonným zástupcom bolo zistené, že výchovné postupy zákonného zástupcu sa javia ako nepostačujúce k náprave správania sa maloletého, a preto je potrebné pristúpiť k radikálnejšiemu riešeniu, a to najmä z dôvodu eliminovania výskytu negatívnych podnetov a prejavov správania sa maloletého. Tunajší úrad je toho názoru, že umiestnenie maloletého v špecializovanom výchovnom zariadení je vhodným miestom pre zabezpečenie prevýchovy u menovaného, ako aj plnohodnotného vzdelávania s cieľom jeho opätovného zaradenia do pôvodného sociálneho prostredia. Vzhľadom k tomu, že sa u mal. A. vyskytujú vážne poruchy správania je v záujme jeho ďalšieho priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu vyňatie z rodinného prostredia a umiestnenie do špecializovaného zariadenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu. Z tohto dôvodu bola miera ohrozenia dieťaťa zmenená na Vysoká miera ohrozenia. Súčasnú sociálne pomery menovaného dieťaťa sú na štandardnej úrovni t.j. zohľadňujúce život a mentalitu rodiny v rómskej komunite. Výchovné pomery voči mal. dieťaťu nie sú zo strany zákonného zástupcu dostatočné na korekciu jeho správania v domácom prostredí. Sociálnou diagnózou rodiny úrad dospel k záveru, že život, zdravie a priaznivý vývin mal. A. sú ohrozené. Maloletý A. B. má zabezpečené miesto v Reedukačnom centre, Bankov 15, Košice.

4. Zo spisovej dokumentácie je zrejmé, že mal. A. uteká z domu, nerešpektuje authority, fyzicky napadá rodinných príslušníkov, užíva návykové látky a zanedbáva prípravu na vyučovanie a povinnú školskú dochádzku. Matka o maloletého neprejavuje žiadny záujem, dieťa nenavštevuje, na jeho výživu ničím neprispieva. Maloletý A. sa narodil zo vzťahu matky G. B., nar. XX.XX.XXXX, otcovstvo k nemu doposiaľ určené nebolo. Rozsudkom Okresného súdu Košice okolie zo dňa 01.07.2010, sp. zn. 12P/19/2010, právoplatným 04.08.2010, bol maloletý A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti E. E.. Dôvodom bolo, že matka dieťa porodila ako maloletá, z pôrodnice ušla a dieťa odmietla prevziať do svojej starostlivosti. Pani E. je príbuznou zo strany matky. Pani E. E. sa spolu s maloletým A. presťahovali do obce Jasov, kde zakúpili rodinný dom. Domácnosť je zariadená starším nábytkom, udržiavaná v čistote a poriadku. V spoločnej domácnosti žijú aj brat E. D. a 2 vnučky jej sestry. G. D. je pozbavený spôsobilosti na právne úkony a pani E. ho opatruje. Poberá príspevok za opatrovanie, opakovaný príspevok v náhradnej starostlivosti na dieťa a prídavok na dieťa. Maloletý A. navštevuje K. L. M. D., 6.ročník. Od narodenia má srdcovú vadu, bol opakovane operovaný na Klinike v Bratislave, kde absolvuje aj pravidelné, ročné kontroly. Je pravidelne sledovaný v kardiologickej ambulancii v Košiciach. Býva často chorý, preto vyžaduje zvýšené výdavky na výživu vo forme vitamínov a výživových doplnkov. Matka o maloletého neprejavuje žiadny záujem, dieťa nenavštevuje, na jeho výživu ničím neprispieva. V domácnosti pani E. E. má maloletý A. zabezpečené podmienky pre svoj vývoj. Na základe uvedeného možno konštatovať, že výkon náhradnej osobnej starostlivosti sa uskutočňuje v záujme maloletého, ktorý má v starostlivosti pani E. zabezpečené všetky potreby. Pri získavaní informácií týkajúcich sa mal. A. bola požiadaná o súčinnosť a spoluprácu Základná škola D., L. X, ktorá vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 27.10.2023 uvádza, že menovaný je v školskom roku 2023/2024 žiakom 6.ročníka, rok školskej dochádzky je ôsmy. V minulom školskom roku prestúpil zo základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Jazyková bariéra je u A. veľmi veľká, pretože vyučujúcim na vyučovaní nerozumie

takmer nič. V prvom polroku šk. roka 2022/2023 vymeškal 333 vyučovacích hodín, z toho všetky boli ospravedlnené, podložené lekárskeým potvrdením. V druhom polroku ku dňu 21.04.2023 mal žiak vymeškanych 213 ospravedlnených hodín, 17 neospravedlnených. Vzhľadom k vysokej absencii na vyučovacom procese musel mal. A. vykonať komisionálne skúšky za 1. polrok, na ktorých neprospeš. So spolužiakmi si zatiaľ nevytvoril kamarátsky vzťah, a to práve z dôvodu neprítomnosti na vyučovaní.

5. Súd uznesením zo dňa 08.12.2023 nariadil E. E., do náhradnej osobnej starostlivosti ktorej bol maloletý zverený vyššie uvedeným rozhodnutím súdu, aby maloletého odovzdala do starostlivosti Reedukačného centra Bankov. Podľa písomného podania tohto reedukačného centra bol maloletý prijatý dňa 13.12.2023.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 31.01.2024 vyplýva, že dňa 31.01.2024 úrad uskutočnil osobnú návštevu maloletého dieťaťa v reedukačnom centre, kedy s ním bol uskutočnený osobný rozhovor, v rámci ktorého úrad zistil nasledovné. Mal. A. si uvedomuje dôvody, pre ktoré bol umiestnený do reedukačného centra. Uvedol, že jeho správanie v domácom prostredí nebolo správne a chcel by sa domov vrátiť nastálo. Zimné prázdniny trávil v domácom prostredí. V reedukačnom zariadení sa mu nepáči, chce sa vrátiť domov k svojej rodine. S menovaným dieťaťom bol adekvátnym spôsobom uskutočnený výchovný pohovor, ktorý akceptoval a uvedol, že ak by bol z reedukačného centra prepustený späť domov, tak by si zodpovedne plnil školskú dochádzku a rešpektoval by svoju náhradnú mamu (pani E. E.). Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujeme súdu, aby zrušil neodkladné opatrenie Mestského súdu Košice, sp. zn. 18P/174/2023, zo dňa 08.12.2023, ktorým bol neodkladne zverený do dočasnej starostlivosti RC Bankov.

7. Z listu Reedukačného centra Bankov, ktorý bol zaslaný úradom vyplýva, že maloletý bol prijatý pre nerešpektovanie autorít, agresivitu, fyzické útoky na rodinných príslušníkov, užívanie návykových látok a záškoláctvom. Správa sa týka adaptačnej fázy za obdobie od 13.12.2023 do 11.01.2024. Maloletý bol charakterizovaný takto: adaptácia na prostredie a režim zariadenia po návrate žiaka s prázdninového pobytu v domácom prostredí prišiel do ich zariadenia z rodinného prostredia, do prevýchovného procesu sa začlenil tesne pred vianočnými prázdninami. Zo začiatku bol dezorientovaný a nešťastný, kam sa to dostal a ako veľkú krivdu pociťoval, že tu nemôže fajčiť aj napriek tomu, že to doma má dovolené a dokonca aj na cestu rodičia pribalili krabičku cigariet a aj zapaľovač. V tomto období ani po začlenení do výchovnej skupiny sa v jeho správanie nevyskytovali iné vážnejšie problémy a negatívne prejavy, režim zariadenia si pomaly osvojuje, riadi sa pokynmi dospelých. Doteraz mal jeden priestupok, za ktorý mal zhoršené hodnotenie a to zárez v obočí pri návrate z pobytu doma, čo nebolo v súlade s ich pravidlami. Sankciu prijal pokojne. Čo sa týka osobnosti žiaka je charakterizovaná ako psychosociálne narušená, ovplyvnená patologickým a málo podnetným prostredím, v ktorom vyrastal, mentálny vývin zaostáva za fyzickým, s dospelými takmer nekomunikuje alebo minimálne, do rozhovorov sa nezapája, odpovedá až na vyzvanie jedným slovom, dialóg nerozvíja, málo čo sa pýta, svoje odpovede nevie zdôvodniť, je zatiaľ nekonfliktný, slušný a priateľský, je málo pribojný, rýchlo sa vzdáva, nemá vlastný názor, tendenčne sa prispôbuje, je ľahko ovplyvniteľný, následky svojho správania nezvažuje, dôvodom jeho minimálne komunikácie je aj fakt, že doma rozpráva hlavne po maďarsky. Jeho sociálne vzťahy - rovesnícke vzťahy si sám nevytvára skôr sa prispôbuje a necháva ovplyvňovať inými, konflikty nevyvoláva, negatívne prejavy v skupine toleruje, nepodieľa sa na ich riešení, zatajuje skutočnosti, tendenčne klame, k dospelým sa správa slušne a s rešpektom, riadi sa ich pokynmi a usmerneniami, s rodičmi je v kontakte, skoro neustálemu volá mama a už bola aj viackrát na návšteve a aj s otcom, možnosť dvakrát týždenne telefonovať využíva a vždy volá rodičom do Jasová. Maloletý bol na vianočných prázdninách doma a vrátil sa na včas. Čo sa týka jeho záujmovej oblasti, schopností a zručností, bežné pracovné povinnosti si plní v rámci svojich možností na požadovanej úrovni, do všetkých organizovaných činnosti sa rád zapája, no doma sa športu veľmi asi nevenoval a tak má čo doháňať, vo voľnom čase sa nevie zamestnať, nemá rád školu, čo môže byť následkom zameškaného učiva, číta strašne pomaly a s chybami, mnohé slová nevie vysloviť, nerozumie významu slov, učí sa pomaly, bez porozumenia, väčšinou s tým, že to nevie, má potenciál napredovať, vyžaduje si to trepezlivosť, postupnosť a individuálny prístup. Čo sa týka cieľov tohto zariadenia uvádzajú, že pravdepodobne po mesiaci nedokáže úplne správne určiť ciele, ale základné ciele určite áno. Ciele je možné v ďalšom období korigovať. Čo sa týka formy, metódy a prostriedkov reedukácie uvádzajú 1. zlepšiť si komunikačné zručnosti teda slovné cvičenia zamerané na rozvíjanie slovnej zásoby, čítanie s porozumením, postupné zvyšovanie nárokov, interakčné hry, rozhovory, diskusie, kontakt s rodinou, telefonovanie, písanie listov. 2. začleniť sa do výchovnovzdelávacieho procesu - doplniť zameškané učivo - základný predpoklad návratu do

prirodzeného sociálneho prostredia. Čo sa týka prognózy uvádzajú, že chlapec má v reedukačnom centra vytvorené všetky podmienky doplniť si zameškané učivo, naučiť sa učiť sa a pripravovať na vyučovanie, rozšíriť si svoj vedomostný obzor, rozvíjať svoje záujmy najmä v športe a efektívne využívať voľný čas. Ak nepodľahne negatívne vplyvu problémových rovesníkov, bezproblémovo zvládne pobyty v domácom prostredí a rodičia zabezpečia u neho povinnú školskú dochádzku, bude možný jeho návrat do prirodzeného sociálneho prostredia.

8. Z dopĺňujúceho listu Reedukačného centra vyplýva, že maloletý od začiatku pobytu neprejavuje žiadne výrazné problémy vo výchovnom a vzdelávacom procese. Na podmienky zariadenia sa zadaptoval primerane rýchlo, dokonca mu bola udelená výnimka po deviatich dňoch v zariadení a mohol ísť so súhlasom pracovníka ÚPSVaR na prázdninový pobyt počas Vianočných prázdnin. Z prázdninového pobytu sa vrátil včas. Rovesnícke vzťahy si vytvára opatrne, skôr sa prispôbuje. Konflikty nevyvoláva, negatívne prejavy v skupine síce toleruje, postupne však získava odvahu a na vyzvanie pedagóga dokáže na ne poukázať. K dospelým sa správa slušne, riadi sa ich pokynmi a usmerneniami. Jeho týždenné hodnotenia sú v škále dobrých hodnotení, za čo získava výhody víkendových pobytov (piatok – nedeľa), podmienky návratu a následného začlenenia sa do prevýchovného procesu zatiaľ stále zvládol. Je v pravidelnom telefonickom kontakte s rodičmi. Pevný režim zariadenia, presne štrukturovaný deň a zmysluplne využívaný voľný čas v zariadení neumožňuje Tiborovi zlyhávať v javoch ako záškoláctvo (6 ospravedlnených hodín – Vianočné prázdniny) a užívanie návykových látok. S nerešpektovaním autorít, agresivitou a fyzickými útokmi sa momentálne u mal. Tibora nestretli, upozorňujú však na krátkosť pobytu (z celkového pobytu od 13.12.2023 – 4.2.2024 bol 17 dní na vianočných prázdninách). A. má v zariadení vytvorené vhodné podmienky na dopĺňanie si výrazných medzerovitých vedomostí. K plneniu školských povinností sa snaží pristupovať zodpovedne, nutná je však kontrola jeho práce, nakoľko doteraz vplyvom záškoláctva nemal niektoré činnosti zautomatizované. Zároveň sa zlepšuje vo svojich komunikačných schopnostiach (preferuje maďarský jazyk), dopĺňa si slovnú zásobu v slovenskom jazyku a postupne získava odvahu komunikovať. Pri vyučovaní preferencia maďarského jazyka nie je problém, A. má zabezpečený individuálny prístup pedagógov, akceptuje sa jeho pomalšie pracovné tempo s uistením, že slovenskej formulácii porozumel. A. je žiakom 6. ročníka ZŠ a plní si ôsmy rok povinnej školskej dochádzky. Vyjadrenie k zdravotnému stavu: od začiatku pobytu nezaznamenali žiadne zdravotné problémy. Dňa 08.01.2024 bol na odbornom vyšetrení u kardiológa, kde mu bol nasadený 24 hodinový Holter. Správa z vyšetrenia bola priložená. Maloletý aktuálne navštevuje základnú školu Bankov 15.

9. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

10. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

11. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

13. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

14. Podľa ust. § 367 ods. 1 až 8 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (2) Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd

najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. (6) Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu. (7) Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené. (8) O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

15. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

19. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

20. Podľa ust. § 27 ods. 3 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálne kuratele, Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

21. Podľa ust. § 111 písm. m) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje aj o výchovných opatreniach.

22. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Podľa ust. § 37 ods. 1 zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto

orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

24. Podľa ust. § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

25. Podľa ust. § 37 ods. 7 zákona o rodine, Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

26. Podľa ust. § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

27. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

28. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

29. V zmysle predložených listinných dôkazov a záverov Reedukačného centra ako aj kolízneho opatrovníka súd zrušil neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti tohto centra.

30. Súd však náhradnej matke prizvukuje jej povinnosť o maloletého sa riadne starať, podieľať sa na jeho riadnej výchove tak, aby bol jeho psychický a sociálny život neohrozený, aby maloletý napredoval, rozvíjal sa vo všetkých oblastiach svojho života najmä aby dohliadala na jeho zdravie nakoľko trpí kardiologickým ochorením. Jej povinnosťou je dohliadať aj na jeho školskú dochádzku, jeho zdravotný stav, plnenie si jeho školských povinností. Výkon náhradnej osobnej starostlivosti nie je len formalitou, tzn. že dieťa u nej nie je len formálne, pretože jeho rodičia sa o neho nestarajú alebo nemôžu postarať. Náhradnej matke zo zákona plynú voči maloletému povinnosti, ktoré je povinná dodržiavať a v prípade ich neplnenia a nerešpektovania to môže mať za následok sankcie voči nej.

31. Súd nateraz zrušil neodkladné opatrenie avšak má za to, že od okamihu, kedy bol maloletý do reedukačného centra umiestnený, teda dňa 13.12.2023 neuplynul ešte dostatočne dlhý čas na to, aby bolo možné definitívne uzavrieť, či proces reedukácie splnil svoj účel. Súd však vzal do úvahy stanovisko tohto centra, že maloletý sa správa slušne, rešpektuje authority, nevykazuje žiadne výrazné problémy vo výchovnom a vzdelávacom procese, neprejavil agresivitu ani fyzické násilie, od tohto obdobia bol aj na

domácich pobytoch, ktoré prebehli priaznivo pozitívne, vždy sa vrátil včas. Maloletý je v pravidelnom kontakte s rodinou.

32. Vzhľadom na to, že aj zákon preferuje prítomnosť maloletého dieťaťa v jeho prirodzenom prostredí namiesto pobytu v zariadení, súd má za to, že zrušene nariadeného neodkladného opatrenia, a teda pobytu v reedukačnom centre je v najlepšom záujme maloletého. Napriek tomu, že súd toto neodkladné opatrenie zrušil, má za to, že vzhľadom na problémy, ktoré náhradná matka s maloletým v domácom prostredí mala, pre ktoré sa opakovane rozhodla požiadať o pomoc orgán sociálnoprávnej ochrany detí, je nevyhnutné, aby súd nariadil nad výchovou maloletého nateraz dohľad spočívajúci v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a obce, v ktorej maloletý aj náhradná matka žijú, ktorých povinnosťou bude dohliadať nad správaním sa maloletého a nad plnením si jeho školských povinností a rovnako dohliadať nad tým, ako náhradná matka zvláda osobnú starostlivosť o maloletého v kontexte jeho predchádzajúceho agresívneho správania sa voči nej, jej nerešpektovania ako autority. Za orgány súčinnosti pri výkone dohľadu súd neurčil základnú školu, nakoľko nateraz nie je zjavné, ktorú základnú školu bude maloletý navštevovať, avšak nič nebráni tomu, aby orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dožiadal pravidelne príslušnú školu ohľadne zistenia ako si maloletý plní svoje školské povinnosti, dochádzku, aké sú jeho výchovné problémy, ako rešpektuje autority, ako sa správa k iným žiakom, a tiež to ako sa o maloletého zaujíma náhradná matka a pod.

33. Pre úplnosť súd uvádza, že konanie o návrhu na uloženie výchovného opatrenia súd nezastavil nakoľko výchovné opatrenie v zmysle ust. § 37 Zákona o rodine napokon uložil aj keď inou formou.

34. Tým, že došlo k zrušeniu neodkladného opatrenia zo dňa 08.12.2023 dochádza bez ďalšieho k tomu, že maloletý sa vráti do náhradnej osobnej starostlivosti pani E. E., nakoľko táto náhradná osobná starostlivosť doposiaľ nezanikla, iba sa nevykonávala.

35. Súd vzhľadom na procesnú situáciu a nariadené neodkladné opatrenie vyhodnotil túto situáciu tak, že povaha veci pripúšťa totožnosť výrokov neodkladného opatrenia s výrokom vo veci samej. Súd preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z uvedeného dôvodu je potrebné považovať toto uznesenie aj za rozhodnutie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa ust. § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa ust. § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.